

פרשת שלח לך

והנפש אשר תעשה ביד רמה וגו' את ה' הוא מגדף ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה (טו, ל)

והנפש אשר תעשה ביד רמה וגו' את ה' הוא מגדף ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה. כי דבר ה' בזה וגו' הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה (טו, ל-לא)

ויש לדקדק בכפילות הכתוב דאמר והכרתה ואח"כ חזר לומר הכרת תכרת וצ"ב.

ויש לבאר, דקי"ל אין מזהירין מן הדין וכתב מהרש"א דהטעם הוא משום דעון זה דלא כתיב ביה עונש להדיא חמיר טפי מעון המפורש בו עונש ולכן אין עונשין דאין די לזה בעונש שבעוה"ז רק עונשו שמור לעוה"ב ע"ש,

ונראה דבזה יל"פ הא דאמרו ז"ל (ברכות ד, ב) כל העובר על דברי חכמים חייב מיתה, דכל מילתא דרבנן אסמכוהו אלאו דלא תסור,

וצ"ע דהא בלאוין המפורשין בתורה לא מצינו בהו מיתה ואי משום לא תסור אמאי חייב מיתה, דכל מילתא דרבנן אסמכוהו אלאו דלא תסור,

וצ"ע דדהא בלאוין המפורשין בתורה לא מצינו בהו מיתה ואי משום לא תסור אמאי חייב מיתה, אכן הביאור דבכל הלואין שבדברי תורה אין די בעונש בעוה"ז רק נענש לעוה"ב, ולעומת כן מילתא דרבנן קיל טפי ומה"ט נענש בעוה"ז,

והנה מדרך הרשעים הוא אשר במילתא דרבנן עובר יותר בפרהסיא שיכול לבזותם ולומר שאין זה מצוה כלל אך אדברי תורה בוש הוא לומר שאינו מצוה ולכן יצניע יותר את מעשיו, ומעתה יבואר היטב, דזהו שזה"כ והנפש אשר תעשה ביד רמה ובתרגום דיעבד בריש גלי וכו' והיינו בפרהסיא אז את ה' הוא מגדף ר"ל דמיירי שעובר אדברי חכמים וכדאמרו ז"ל (פסחים כב, ב) את ה' וגו' לרבות ת"ח ועל זה ונכרתה מעמיו דהעובר על דברי חכמים חייב מיתה ומ"מ די לו בעונש זה שבעוה"ז,

אולם אם דבר ה' בזה ואת מצותו הפר כלומר שעובר על דברי תורה ממש, אז הכרת תכרת עונה בה דאף אם יענש בעוה"ז עדיין חמור הוא ולא נתכפר רק עונשו שמור לעוה"ב, וזה דמתחילה אמר רק מקרב עמה דמיירי בעובר אד"ח ולזה סגי בעונש מקרב עמה היינו רק בעוה"ז וסיים עונה בה דמיירי בעובר אד"ת ובזה עונשו שמור עוד לעוה"ב.

מקור: אמרי שפר